

MAANÕUKOGU

Protokoll nr. 16.

Koosolek 22. juulil 1917 kubermangu lossi Valges saalis,
Tallinnas, Toompeal.

Maanõunikka on koos 28: T. Laur, J. Koort, H. Reiman, Hans Roos, J. Temant, H. Piip, R. Jaska, J. Kurvits, A. Kurrikoff, K. Saral, H. Riberg, Ar. Vallner, M. Kiirats, J. Kalm, J. Reintam, T. Kuusik, A. Podrätshik, J. Januson, K. Ast, J. Tõnisson, A. Leetsman, H. Kask, A. Birk, H. Pöhl, N. Köstner, J. Raamot, Al. Palm, H. Kruus.

Juhatab A. Vallner. Protokolli kirjutab M. Kiirats.

Päevakorras needsamad asjad, mis enne lõunavaheaega, kuid päevakorda muudetakse selles mõttes, et krediidi komisjoni aruande läbiarutamine päevakorra lõpupoole lükatakse.

1. Päevakorra muutmine ja järgmise koosoleku aja kindlaksmääramine.

H. Piip paneb ette rüütelkonna asjade ülevõtmise komisjoni aruannet ära kuulata. J. Tõnisson vaidleb selle vastu ja ettepanek lükatakse tagasi.

Juhataja paneb ette järgmist üldist Maanõukogu koosolekut 1. augustiks kokku kutsuda. Ettepanek võetakse ühel häälel vastu H. Piibu parandusega, et tarviduse korral nõunikud telegrafi teel saaksid kohale kutsutud. Kokkutuleku ajaks määratakse kell 4 p. l. ja komisjoni aruannete likvideerimiseks tulevad komisjonid kell 12 päeval.

Kooli komisjoni aruande kuulamine lükatakse edasi.

Maakonna nõukogude kodukorra komisjoni aruande kuulamine lükatakse edasi.

Tervishoiu niisama.

2. Komisjonide aruanded ja komisjoni täiendav valimine.

Rüütelkonna asjade ülevõtmise komisjoni aruande kannab nõunik Piip ette. A. Birk paneb ette emissaridele endid hilisemate rüütelkonna aruannetega tutvustada, et mitte mõned varandused ülevõtmisel kaotsi ei läheks. Aruanne ise on järgmine:

Täna käisivad komisjoni liikmed dr. Raamot, Kruus ja Piip rüütelkonna kantseleis, kus landmarschali bar. Dellingshauseni ja sekretär Vetter-Rosenthaliga kõnelesid.

Sellest selgus järgmist:

Rüütelkonna ja maapäeva kassa jaguneb kolme osasse:

- a) rüütelkonna kassa,
- b) suurmaapidajate kassa,
- c) maapäeva kassa.

Maanõukogu alla käivad kõik asjad, mis maapäeva kassa all ja võib-olla ka neid muist, suurmaapidajate kassa all (telefon, seltskondliste asutuste heaks mõned paiukid j.n.e.).

Eraldi on rüütelkonnal olemas komisjonid:

- a) üldine asjaajamise komisjon,
- b) maksude komisjon,
- c) teede komisjon,
- d) arstline komisjon,
- e) sanitaarline komisjon.

Varandustest on kindlasti maanõukogule üleantavad:

- a) telefon,
- b) posthobuse-jaamad,
- c) Kuuda leprosoorium,
- d) Balesnaja uul. maja,
- e) majad Jõhvis, Amblas, Tapal, Raplas, Lihulas ja Setküläs,
- f) mõisad,
- g) rüütelkonna maja ja klubi maja.

Rüütelkonna asemikud soovivad, et neile mõni päev enne ülevõtmise algust sellest teatataks.

Liikumata varanduste ja teiste ülevõetavate asjade nimekiri on rüütelkonna asemikkude teadete järele kokku seatud ja komisjon ei pea seda nimekirja täielikuks, selles mõttes, mis maa-asjade ja maanõukogu piirkonda käivad ja kubermangu ning kreisimaanõukogudele üleanda tulevad.

Dr. Raamot, Kruus, Piip.

Naha rekvireerimise komisjoni liige Koort kannab aruande ette 21. juulil ära peetud koosoleku kohta ja teeb ettepaneku, et uus komisjoni liige saaks valitud, sest temal ei ole võimalik alati koosolekust osa võtta. Koort'i ettepanek muudetakse selles mõttes, et temale asemik saab valitud. Ühel häälel valitakse Koort'i asemikuks Reiman.

3. Komissaride kongressile saadikute valimine.

Komissaride kongressile 30. juulil valitakse ühel häälel Piip ja Tõnisson.

4. Aruanne kubermangu komissari valimise asjus.

Kubermangu komissari valimise asjus kannab ette juhataja Vallner aruande 20. juulil ärapeetud seltskondliste asutuste esitajate koosoleku kohta. Maanõukogu kuulab selle aruande ära, aga jättis seal puudutatud küsimused lahti kuni 26. juulil järgmine sellesarnane koosolek ära peetakse.

5. Vanemate konvendi asutamine.

Otsustatakse igast poliitilisest rühmast üht asemikku kutsuda presidiumi juurde, kes presidiumiga koos sünnitaks vanemate konvendi. Konvendi kodukorra väljatöötamine jäetakse konvendi enesehooleks.

6. Maanõukogu ja maavalitsuse 1917. a. II pooleaasta eelarve.

J. Tõnisson kannab Maanõukogu 1917. a. II pooleaasta eelarve ette. Ühel häälel võetakse eelarve ennelõunal ettepanud ja heakskiidetud parandustega vastu. N. Piip paneb lisaks järgmise deklaratsiooni: „Deklareerin, et see eelarve uuesti tuleb läbivaatamisele, kui maavalitsus lõpulikult kokku seatud ja linnaasemikud siia jõudnud. Hääletan selles mõttes.“ Krediidi komisjoni ettepanek ja eelarve on järgmised:

1. Otsustatakse iga nõuniku tööpäeva eest 10 rubla päevaraha maksta ja elukallidust silmas pidades 75% lisatasu ($10 + 75\% = 17.50$). Väljaspoolistele liikmetele eraldi veel üks päevaraha määrata ja peale selle kohale ja tagasi-sõidu kulud raudteel — teise klassi pileti hinna järele ja maanteel posti taksi järele.

Tähendus: Saaremaa saadikud saavad kaks päevaraha.

2. Neilsamastel alustel saavad päevaraha ja sõidukulude tasu presidiumi ja

komisjonide liikmed sel ajal, kui nad ameti poolest kohustatud on (ex officio) Tallinnas viibima.

Tähendus: Maanõukogu esimees saab lisapäevaraha veel 50% üleüldisest päevaraha lisamaksu summast.

3. Maanõukogu kantselei kulud poole aasta peale juhatuse kavatsuse järele:

2 kirjutuse masinat à 1000	2000.—
4 kantselei teenijat	3600.—
välised teenijad	600.—
kirjutusmaterjal ja inventar	2000.—
ettenägemata kulud	800.—

Kokku 9000.—

Maavalitsuse kulud:

I. Osakondade juhatajatele aluspalk à 300 rbl. + elukalliduse lisatasu 75% (225) = à 525 rbl. kuus.

II. Maavalitsuse esimehele — aluspalk 300+100 rbl.+75% (300) = = 700 rbl. kuus.

III. Maavalitsuse sekretärile aluspalk 250 rbl. + 75% (187.50) lisatasu = 437.50 kop. kuus.

IV. Toimekondade juhatajale aluspalk 250 rbl. + 75% (187.50) elukalliduse lisatasu = 437.50 kop. kuus.

V. Asesekretärile (asjaajajatele) = = 200 + 75% (150) = 350 rbl. kuus.

VI. Kantselei ametnikkudele (registraator, ekspediitor j.t.) 150+75% (112.50) = 262.50 kop.

Teenijatele: 112.50 + 56.25 kop. = = 131.25 kop.

Üleüldine eelarve summa 1-sest juulist kuni 31. dets. 1917. a. (erileht) = = 222.531.25 kop.

5. Maanõunikkude päevarahad algavad 1-est juulist 1917. a.; ametnikkude ja teenijate palgad ametisse astumise päevast.

6. Tarvilikud summad kulude katmiseks tulevad esialgselt muretseda laenu-teel Ajutiselt Valitsuselt, kuni need summad maksude teel kassasse sisse tulevad.

Maanõukogu ja maavalitsuse eelarve 31. juulist kuni 31. dets. 1917. a.

Nõukogu liikmetele: (Vaata lisa nr. 1).

I. Päevarahad:

40 nõuniku	20 päeva à 17.50 k. = (8000 rbl. + 6000 rbl.)	14.000 rbl.	
60 „	55 „ „ à 17.50 k. = (33000 „ + 24750 „)	57.750 „	71750.—
	75 päeva	41000.	30750.

II. Sõidukulud ja sõiduaja päevaraha		14000.—	14000.—
III. Maanõukogu kantselei sisseseadmine ja ülevalpidamine		9000.—	9000.—
IV. Maavalitsuse kulud 5 kuu peale:			
1. Esimees			3500.—
2. 4 osakonna juhatajat			10500.—
3. Hariduse valitsuse eriametnik			2406.25
4. Sekretär			2187.50
5. Toimekonna juhat.			32812.50
6. Asesekretärile			28000.—
7. Kantseleiametnikkudele			5250.—

8. Kantseleiteenijad		2625.—
Küte ja valgustus	9000.—	
Kantselei kulu 20 lauda à 100 rbl.	2000.—	
Kantselei sisseseade	4000.—	
Telegrammid ja telefoni kulud	3500.—	
Raamatukogu ja ajalehed	500.—	
Sõidukulud	5000.—	
Kuulutused ja teadaandmised	1000.—	
Eriasjatundjate palkamiseks ja ettenägem. kuludeks	15500.—	40.500.—
		<u>222.531.25</u>

7. Otsus Eesti Ajutise Maavalitsuse nimetuse kohta.

Eesti Ajutise Maavalitsuse venekeelseks nimetuseks tunnistatakse ühel häälel endise 18. juulil p. V-al tehtud otsuse vastu: «Эстляндское Губернское Земское Управление».

8. Rahvuskongressi otsus rahvusesituse asjus.

Tõnisson paneb ette erateel läbi-rääkida, kuidas Eesti rahvuskongressi otsust rahvusesituse asjus elusse viia.

Ar. Vallner (*allkiri*).

H. Kask (*allkiri*).

J. Temant (*allkiri*).

LISAD.

LISA nr. 1.

Maanõukogu ja maavalitsuse eelarve kuni 31. dets. 1917. a.

Nõukogu liikmetele.

I. Päevarahad:

- 1) Juuli kuul 20 päeva igaüks
- 2) Augusti „ 20 „ „
- 3) Oktoobri „ 30 „ „

70 päeva à 20 rbl.

Juuli kuul 40 nõun. . . . . 16.000.—

Augusti ja oktoobri kuul 50 päeva 60 nõun. . . . . 60.000.—

II. Sõidukulud . . . . . 24.000.— 100.000.—

Maanõukogu kantselei sisseseadmine ja ülevahtamine . . . . . 9.000.— 9.000.—

Maavalitsuse kulud:

- 1) Esimees . . . . . 4.000.—
- 2) 4 liikmele à 3.600 rbl. . . . . 14.400.—
- 3) Adm. valits. asejuh. 3.000 rbl. . . . . 3.000.—
- 4) Maakoolinõunik . . . . . 3.300.—
- 5) Sekretär . . . . . 3.000.—
- 6) Toimekonna juhat. 14 à 3.000 . . . . . 42.000.—
- 7) Asesekretär 16 à 2.400 . . . . . 38.400.—
- 8) Kantselei ametnikka 4 à 1.800 . . . . . 7.200.—
- 9) Kantselei teenijaid 4 à 900 . . . . . 3.600.— 120.300.—

Küte ja valgustus . . . . . 9.000.— 9.000.—

Kantselei kulu 20 lauda à 100 . . . . . 2.000.— 2.000.—

Kantselei sisseseade . . . . . 4.000.— 4.000.—

Telegramm ja telefon . . . . . 3.500.— 3.500.—

Ajalehed ja raam.k. . . . . 500.— 500.—

Sõidukulud . . . . . 5.000.— 5.000.—

Kuulutused ja teadaand. . . . . 1.000.— 1.000.—

Ettenägemata kulud . . . . . 10.000.— 10.000.—

K o k k u 264.300.—

Tallinnas, 21. juulil 1917. a.

(Allkirjad):

A. Podrätshik,

J. Tõnisson,

A. Kurrikoff,

K. Ast.